

Γλώσσα SQL ακαδ. έτος 2021-22

Διδάσκων: καθ. Γιάννης Θεοδωρίδης

+Διδάσκουσα: Δρ. Μαυροπόδη Ρόζα

Εργαστηριακοί βοηθοί: Γιάννης Κοντούλης

Lectures on Databases: section I "Intro", v. 2022.03

by

Data Science Lab. @ Univ. Piraeus (www.datastories.org)

- Είναι λειτουργικές μονάδες (program modules) προγραμμάτων βάσης δεδομένων —procedures ή functions— οι οποίες αποθηκεύονται και εκτελούνται από το DBMS στο εξυπηρετητή της βάσης δεδομένων.
- Είναι γνωστές, ιστορικά, ως **stored procedures**, αν και μπορεί να είναι procedures ή functions. (στην postgres είναι γνωστές και ως routines. π.χ. drop **routine** function ή procedure_name ; alter routine)
- Ο όρος που χρησιμοποιείται στο πρότυπο SQL είναι μόνιμες αποθηκευμένες λειτουργικές μονάδες (persistent stored modules), επειδή αυτά τα προγράμματα αποθηκεύονται μόνιμα (persistent) από το DBMS, παρόμοια με τη μόνιμη αποθήκευση δεδομένων.
- Επιτρέπουν την αποθήκευση του 'business logic' της εφαρμογής να αποθηκεύεται μέσα στη βάση και όχι σε κάποιο κώδικα της εφαρμογής, π.χ. java.
- π.χ. σε πόσα μαθήματα μπορεί να εγγραφεί ένας φοιτητής, πόσα είναι τα ελάχιστα μαθήματα μπορεί να έχει ένας καθηγητής κλπ.

Είναι χρήσιμες στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Εάν ένα πρόγραμμα της βάσης δεδομένων απαιτείται από πολλές εφαρμογές, μπορεί να αποθηκευτεί στον εξυπηρετητή και να κληθεί από οποιαδήποτε από τις εφαρμογές (είτε αυτή είναι σε java, python, php). Αυτό μειώνει την επανάληψη της προσπάθειας και βελτιώνει τη μοντελοποίηση (modularity) του λογισμικού
- Η εκτέλεση ενός προγράμματος στον εξυπηρετητή μπορεί να μειώσει το κόστος μεταφοράς δεδομένων και επικοινωνίας μεταξύ του πελάτη και του εξυπηρετητή σε ορισμένες περιπτώσεις.
- Επεκτείνουν τη λειτουργία των όψεων (views) καθώς επιτρέπουν τη χρήση (και επιστροφή) πολυπλοκότερων τύπων δεδομένων. Επιπλέον, μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τον έλεγχο περίπλοκων περιορισμών (constraints), triggers, assertions (πολύπλοκών constraints οι οποίοι αφορούν περισσότερους του ενός πίνακες).


```
create procedure procedure name ([parameters])
       [local declarations]
       procedure body;
       call procedure name ([parameters]);
Core SQL
       create function function name ([parameters])
       returns [return type]
       [local declarations]
       function body;
       select function name ([parameters]);
       select * from function name ([parameters]);
       select * from table1 where table1.col1 in function name ([parameters]);
```

Οι βασικές διαφορές procedures/functions είναι:

- create function / create procedure
- Οι procedures δεν επιστρέφουν μια τιμή ως εκ τούτου, η CREATE PROCEDURE δεν διαθέτει το λεκτικό **RETURNS**. Ωστόσο, οι procedures μπορούν αντ' αυτού να επιστρέφουν δεδομένα μέσω των παραμέτρων εξόδου (OUT/ INOUT).
- Ενώ μια συνάρτηση καλείται ως μέρος ενός ερωτήματος ή μιας εντολής DML, μια διαδικασία (procedure) καλείται μεμονωμένα χρησιμοποιώντας την εντολή **CALL**.
- Οι συναρτήσεις καλούνται μέσα από τις εντολές SQL για να εκτελέσουν κάποια εργασία στις εγγραφές που ανακτώνται ή αποθηκεύονται, ενώ οι διαδικασίες στέκονται μόνες τους.
- Μια διαδικασία (procedure) μπορεί να αποθηκεύσει (commit) ή να ανακαλέσει (roll-back) συναλλαγές κατά τη διάρκεια της εκτέλεσής της (και στη συνέχεια να αρχίσει αυτόματα μια νέα συναλλαγή), εφόσον η εντολή CALL που την καλεί δεν αποτελεί μέρος του μπλοκ της συναλλαγής. Μια συνάρτηση δεν μπορεί να το κάνει αυτό. Δηλαδή σε μια συνάρτηση δεν επιτρέπονται οι εντολές BEGIN, COMMIT, ROLLBACK, VACUUM or CREATE INDEX κλπ. δεν ελέγχει τις συναλλαγές.

Η PostgreSQL παρέχει τέσσερα είδη συναρτήσεων/διαδικασιών:

- Συναρτήσεις/διαδικασίες γλώσσας ερωτήματος (γραμμένες εξ` ολοκλήρου σε SQL)
- Συναρτήσεις/διαδικασίες διαδικαστικής γλώσσας (γραμμένες σε διαδικαστική (procedural programming language) γλώσσα προγραμματισμού, για παράδειγμα, PL/PGSQL ή PL/TCL)
- Συναρτήσεις/διαδικασίες οι οποίες είναι εσωτερικές λειτουργίες (internal εμφωλευμένος κώδικας σε C)
- Συναρτήσεις/διαδικασίες γλωσσών C


```
/*functions written in SQL*/
               create function add_em(x integer, y integer) returns integer
               as $$
               select x + y;
               $$ language sql;
Εφαρμογή
                                                   myunipi=# select add_em(1, 2) as answer;
                                                     answer
               select add em(1, 2) as answer;
                                                   (1 row)
                                                   myunipi=# select * from add_em(1, 2);
                                                     add_em
               select * from add_em(1, 2);
                                                   (1 row)
```


Εφαρμογή postgres

```
/*functions written in procedural language*/
create function somefunc(x integer, y text) returns integer
as $$
function body text
/*Εδώ οποιοσδήποτε κώδικας σε plpgsql */
$$ language plpgsql;
select somefunc(1, 'sometext') as answer;
select * from somefunc(1, 'sometext');
```


Εφαρμογή postgres

```
/*functions written in internal functions*/
create function square_root(double precision)
returns double precision
```

as \$\$

dsqrt //κώδικας σε C

\$\$ language internal;

/*Internal functions αποτελούν εμφωλευμένο κώδικα σε C */


```
Εφαρμογή postgres
```

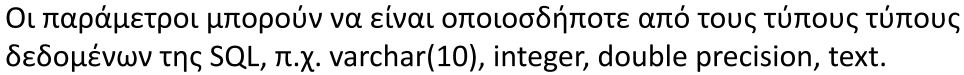
```
/*functions written in C-language */
create function add_one_withC (integer) returns integer
as $$
directory/funcs
/*Η function σε C πρέπει να είναι precompiled*/
$$ language c;
select add one withC(1);
```

select * from add_one_withC(1);


```
/*διαγράφει το αντικείμενο και δημιουργεί ένα νέο*/
        drop procedure procedure_name ([parameters]);
        drop function function_name ([parameters]);
        drop routine function name ([parameters]);
        drop routine procedure_name ([parameters]);
Core SQL /*για την αλλαγή ιδιοτήτων της πχ. owner, schema*/
        alter function function_name ....
        alter procedure procedure_name ([parameters]) ......
        alter routine.....
        /*για την αλλαγή του ορισμού/σώμα */
        create or replace function function name[] ......
        create or replace procedure procedure_name[] ......
```

/*παράμετροι arguments*/

Μπορεί να υπάρχουν συναρτήσεις με ίδια ονόματα αρκεί να έχουν διαφορετικό αριθμό και είδος παραμέτρων (IN) π.χ. οι: add_one(integer), add_one(integer, text) είναι διαφορετικές.

Κάθε παράμετρος θα πρέπει επίσης να έχει έναν τρόπο λειτουργίας παραμέτρου, ο οποίος είναι ένας από τους **IN,OUT** ή **INOUT**.

Επιβάλλουν αυστηρή συμμόρφωση με τους τύπους: εάν μια παράμετρος είναι τύπου INTEGER, δεν μπορεί να κληθεί με όρισμα τύπου VARCHAR.


```
/*Τα ορίσματα μπορεί να είναι οποιαδήποτε τύπου δεδομένων της SQL*\overline{/}
               /*Στις συναρτήσεις σε SQL η τελευταία εντολή πρέπει να είναι είτε select ή
               κάποιος τύπος delete, update με returning. */
               /*τυπικός ορισμός παραμέτρων */
               create function hello(name text)
                                                                 myunipi=# select hello('rosa');
               returns text as $$
    postgres
                                                                     hello
       π.χ.
               /*update ... delete ... select */
                                                                  hello, rosa!
               select 'hello, ' | | name | | '!';
                                                                 (1 row)
               $$ language sql;
               /*Διαφορετικός ορισμός παραμέτρων. Δεν συνίσταται πάντα */
                                                                myunipi=# select hello('class 2022');
               create function hello(text)
                                                                       hello
               returns text as $$
                                                                 hello, class 2022!
               select 'hello, ' | | $1 | | '!';
                                                                (1 row)
               $$ language sql;
ΒΔ: [3] Η Γλώσσα SQL
```



```
/*ορισμός παραμέτρων τύπου in */
           create function hello(in name text, in title text default 'mr.')
           returns text as $$
                                                               myunipi=# select hello('rosa', 'Dr.');
           select 'hello, ' || title || ' ' || name || '!';
                                                                      hello
           $$ language sql;
                                                                hello, Dr. rosa!
postgres
                                                               (1 row)
  π.χ.
           select hello('rosa', 'Dr.');
                                                                        myunipi=# select hello('rosa');
           select hello('rosa'); /*η default τιμή παραλήφθηκε *
           select hello(title => 'Mrs.', name => 'Maria');
                                                                          hello, mr. rosa!
                                                                        (1 row)
          myunipi=# select hello(title => 'Mrs.', name => 'Maria');
                                                                       /*τί τιμές έχουν οι παράμετροι στο
                  hello
                                                                       παρακάτω; Γιατί;*/
                                                                       select hello('alice', title => 'dr.');
            hello, Mrs. Maria!
          (1 \text{ row})
```

ΒΔ: [3] Η Γλώσσα SQL

ΠΑ.ΠΕΙ. – Καθ. Γιάννης Θεοδωρίδης, Συνδιδάσκουσα: Δρ. Μαυροπόδη Ρόζα


```
/*ορισμός παραμέτρων τύπου in -null τιμές*/
          create function hello(in name text, in title text default NULL)
                                                            myunipi=# select hello('rosa', 'Dr.');
          returns text as $$
          select 'hello, ' || title || ' ' || name || '!';
                                                                   hello
          $$ language sql strict;
                                                             hello, Dr. rosa!
postgres
                                                            (1 row)
  π.χ.
          select hello('rosa', 'Dr.');
                                                            myunipi=# select hello('rosa', NULL);
                                                              hello
          select hello('rosa', NULL);
                                                            (1 \text{ row})
          select hello('rosa');
                                                            myunipi=# select hello('rosa');
                                                            (1 row)
```

ΒΔ: [3] Η Γλώσσα SQL

215


```
/*ορισμός παραμέτρων τύπου out, return */
/*Υπάρχουν δύο τρόποι για να ορίσετε την τιμή επιστροφής:
- να χρησιμοποιήσετε RETURNS για να καθορίσετε τον τύπο δεδομένων επιστροφής
- να ορίσετε παραμέτρους εξόδου χρησιμοποιώντας τις INOUT ή OUT*/
```

postgres π.χ.

create function hello(in name text, out text)

```
as $$
select 'hello, ' | | ' ' | | name | | '!';
$$ language sql;
select hello('rosa');
create function hello(in name text)
returns text
as $$ select 'hello, ' | | ' ' | | name | | '!';
$$ language sql;
```

```
myunipi=# select hello('rosa');

+-----+

| hello |

+-----+

| hello, rosa! |

+-----+

(1 row)
```



```
/*ορισμός παραμέτρων τύπου inout*/
/*Δεν αλλάζει η τιμή των παραμέτρων τύπου inout. Απλά χρησιμοποιείται και ως input και ως output*/
/*Οι procedures έχουν inout αλλά όχι out. Είναι ο μόνος τρόπος ώστε να επιστρέψουν κάποια τιμή. */
```

postgres π.χ.

```
create function hello(inout name text)
as $$
select 'hello, ' | | ' ' | | name | | '!';
$$ language sql;
select hello('rosa');
```



```
/*ορισμός παραμέτρων τύπου out, return */
/*Το return επιστρέφει μόνο μια τιμή ή...*/
create function hello(in name text, out greeting text, out clock time)
as $$
select 'hello, ' | | ' ' | | name | | '!', current_time;
$$ language sql;
                                            myunipi=# select hello('rosa');
select hello('rosa');
                                              ("hello, rosa!",09:59:45.684282)
```

postgres

π.χ.

```
/*ορισμός παραμέτρων τύπου out, return */
/*Το return επιστρέφει μόνο μια τιμή ή μια ομάδα γραμμών*/
/*Ο ορισμός του returns table και του επιστρεφόμενου select πρέπει να
ταυτίζονται σε αριθμό και είδος*/
create function myinstructor (dept_name varchar(20))
returns table (
ID varchar (5),
name varchar (20),
dept name varchar (20),
salary numeric (8,2)) as $$
select ID, name, dept_name, salary
from instructor
where
instructor.dept_name =
myinstructor.dept_name
$$ language SQL;
```

```
myunipi=# select myinstructor('Comp. Sci.');
                       myinstructor
       (10101,Srinivasan,"Comp. Sci.",65000.00)
       (45565,Katz,"Comp. Sci.",75000.00)
(83821,Brandt,"Comp. Sci.",92000.00)
    (3 rows)
myunipi=# select * from myinstructor('Comp. Sci.');
   id
                          dept_name
                                           salary
               name
```

Comp. Sci.

Comp. Sci.

Comp. Sci.

65000.00

75000.00

92000.00

postgres

π.χ.

10101

45565

83821

(3 rows)

Srinivasan

Katz

Brandt


```
/*ορισμός παραμέτρων τύπου out, return */
/*Το return επιστρέφει μόνο μια τιμή ή μια ομάδα γραμμών*/
/*Ο ορισμός του returns table και του επιστρεφόμενου select πρέπει να ταυτίζονται σε αριθμό και είδος*/
create function myinstructor (dept name varchar(20))
```

postgres $\pi.\chi$.

returns setof instructor as \$\$
select ID, name, dept_name, salary
from instructor
where
instructor.dept_name =
myinstructor.dept_name

\$\$ language SQL;

myunipi=# select * from myinstructor('Comp. Sci.'); id dept_name salary name 65000.00 Srinivasan 10101 Comp. Sci. 45565 Comp. Sci. 75000.00 Katz 83821 Brandt Comp. Sci.

(3 rows)

/*functions written in procedural language create function µɛ language plpgsql; */

Μια συνάρτηση/procedure η οποία είναι ορισμένη σε διαδικαστική γλώσσα (pl/pgsql για την postgres, PL/SQL για την Oracle, TransactSQL για Microsoft SQL Server)

- μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη δημιουργία συναρτήσεων, procedures και triggers,
- προσθέτει δομές ελέγχου στη γλώσσα SQL (loop, if κλπ),
- μπορεί να εκτελέσει πολύπλοκους υπολογισμούς,
- κληρονομεί όλους τους τύπους, τις συναρτήσεις, τις procedures και τους τελεστές που ορίζονται από τον χρήστη,
- μπορεί να οριστεί ότι είναι αξιόπιστος από τον εξυπηρετητή

/*functions written in procedural language*/

Εμφανίστηκε για πρώτη φορά στην έκδοση 6.4 το 1998 εγκαθίσταται ως προεπιλογή από την έκδοση 9.0 της postgres

Βασίζεται στη Oracle PL/SQL η οποία βασίζεται στην Ada, η οποία μοιάζει με την pascal σε αντίθεση με τις γλώσσες οι οποίες βασίζονται στη C.

language internal ή language C παρέχουν τη δυνατότητα για σύνδεση με συναρτήσεις γραμμένες σε C


```
/*functions written in procedural language*/
create function somefunc(integer, text) returns integer as
'function body text'
language plpgsql;
η περιοχή function body text είναι της μορφής
              /*μη απαραίτητο. Ετικέτα */
[ <<label>> ]
               /*μη απαραίτητο. Περιοχή δηλώσεων
[ DECLARE
declarations ] μεταβλητών κλπ */
               /*Απαραίτητο. κυρίως σώμα. BEGIN
BEGIN
               περιοχή κώδικα */
statements
               /*Ολοκλήρωση κώδικα END; */
END [ label ];
               /*Η μη απαραίτητή ετικέτα πρέπει να είναι ίδια με ανωτέρω*/
```

postgres

π.χ.


```
/*functions written in procedural language*/
            /*Ανώνυμο μπλόκ κώδικα. Χωρίς παραμέτρους', χωρίς όνομα, χωρίς
            αποθήκευση*/
            do $$
            declare
postgres
            foo text,
  π.χ.
            bar text = 'world'; /*αντί του := μπορεί να χρησιμοποιηθεί το = ή default*/
            begin
            foo := 'hello';
                                                                              myunipi$# foo text;
            raise notice '%, %!', foo, bar; /*προβολή μηνύματος*/myunipi$# bar text := 'world'; begin
                                                                              myunipi$# foo := 'hello';
myunipi$# raise notice '%, %!', foo, bar;
            end,
                                                                               myunipi$# end;
            $$;
                                                                               NOTICE: hello.world!
                                                                   ΠΑ.ΠΕΙ. – Καθ. Γιάννης σεσσωρισης, εσνοισασκουσα. Δρ. πασροιισση πος
```



```
/*functions written in procedural language*/
create function sqr_out(in a numeric, out retval numeric)
as $$
                                    myunipi=# select * from sqr_out(10);
begin
                                      retval
retval := a * a;
                                         100
end;
                                    (1 row)
$$ language plpgsql;
/*ομοίως */
create function sqr_out(inout a numeric)
as $$
                                    myunipi=# select * from sqr_out(100);
begin
a := a * a;
                                      10000
end;
                                     (1 row)
$$ language plpgsql;
```

postgres

π.χ.

/*functions written in procedural language εντολές υπό συνθήκη.

Μια συνθήκη μπορεί να είναι true, false και το NULL δεν χαρακτηρίζεται */

postgres $\pi.\chi$.

IF condition **THEN**

-- operators

ELSIF condition **THEN**

-- operators

ELSIF condition **THEN**

-- operators

ELSE

-- operators

END IF;

CASE

WHEN condition THEN

-- operators

WHEN condition THEN

-- operators

ELSE

-- operators

END CASE;


```
/*functions written in procedural language - εντολές υπό συνθήκη. */
        create function decode isbn ( in isbn text, out country text,
        out publisher and book text, out check digit integer ) as $$
        declare
        country len integer;
        begin
postgres
        if left(isbn,1)::integer in (0,1,2,3,4,5,7) then country len := 1;
 π.χ.
        elsif left(isbn,2)::integer between 80 and 94 then country len := 2;
        elsif left(isbn, 3)::integer between 600 and 649 then country len := 3;
        elsif left(isbn,3)::integer between 950 and 993 then country len := 3;
        elsif left(isbn,4)::integer between 9940 and 9989 then country len := 4;
        else country len := 5;
        end if;
        country := left(isbn, country len);
        publisher and book := substr(isbn, country len+1, 12);
        check digit := right(isbn, 1);
                                            myunipi=# SELECT * FROM decode_isbn('1484268849');
        end;
                                              country | publisher_and_book | check_digit
        $$ language plpgsql;
                                                       484268849
```

ΒΔ: [3] Η Γλώσσα SQL


```
/*functions written in procedural language - εντολές υπό συνθήκη. */
do $$
declare
country text := (decode isbn('1484268849')).country;
begin
case
when country in ('0','1') then raise notice '% — english-speaking area', country;
when country = '7' then raise notice '% — russia', country;
when country = '88' then raise notice '% — italy', country;
else raise notice '% — other', country;
end case;
end;
                                           NOTICE: 1 - english-speaking area
$$;
```

postgres

π.χ.


```
/*functions written in procedural language – Βρόχοι επανάληψης.
/*ατέρμονος βρόχος */
loop
-- operators
end loop;
/*μη ατέρμονος βρόχος */
loop
-- operators
exit when condition;
```

ΠΑ.ΠΕΙ. – Καθ. Γιάννης Θεοδωρίδης, Συνδιδάσκουσα: Δρ. Μαυροπόδη Ρόζα

postgres

π.χ.

end loop;

/*functions written in procedural language – Βρόχοι επανάληψης. */

postgres $\pi.\chi$.

```
/*βρόχος for
η μεταβλητή name υπάρχει και έχει ζωή μόνον μέσα στο βρόχο*/
for name in bottom .. top by increment
loop
 -- operators
end loop;
/*αντίστροφη επανάληψη*/
for name in reverse bottom .. top by increment
loop
 -- operators
end loop;
```

ΠΑ.ΠΕΙ. – Καθ. Γιάννης Θεοδωρίδης, Συνδιδάσκουσα: Δρ. Μαυροπόδη Ρόζα

/*functions written in procedural language – Βρόχοι επανάληψης. for */

```
create function reverse_for (line text) returns text
as $$
declare
                                                 for my value in
 line length constant int := length(line);
                                                 select dept name from department;
 retval text := ";
begin
for i in 1 .. line_length
 loop
   retval := substr(line, i, 1) || retval; /*to || κάνει string concatenation*/
```

(1 row)

\$\$ language plpgsql strict;

ΠΑ.ΠΕΙ. – Καθ. Γιάννης Θεοδωρίδης, Συνδιδάσκουσα: Δρ. Μαυροπόδη Ρόζα

postgres

π.χ.

/*functions written in procedural language – Βρόχοι επανάληψης. While */

```
while condition
create function reverse while (line text) returns
                                                                loop
text
as $$
                                                                -- operators
declare
                                                                end loop;
    line_length constant int := length(line);
    i int := 1;
    retval text := ";
begin
    while i <= line length
    loop
        retval := substr(line, i, 1) || retval;
                                                reverse_while
```

```
i := i + 1:
end loop;
return retval;
```

```
myunipi=# select reverse_while('abcdefgh');
  hgfedcba
(1 \text{ row})
```

end;

postgres

π.χ.

ΒΔ: [3] Η Γλώσσα SQL

\$\$ language plpgsql strict;

ΠΑ.ΠΕΙ. – Καθ. Γιάννης Θεοδωρίδης, Συνδιδάσκουσα: Δρ. Μαυροπόδη Ρόζα

/*functions written in procedural language – Βρόχοι επανάληψης. for */

```
do $$
         declare
         s integer := 0;
         begin
postgres
             for i in 1.. 100
 π.χ.
             loop
                s := s + i;
                                                     /*παράληψη ενός κύκλου εκτέλεσης κώδικα
                 continue when mod(i, 10) != 0; όταν ισχύει η συνθήκη... */
                 raise notice i = \%, s = \%', i, s;
             end loop;
         end;
         $$;
```

SQL - Triggers 1.1

/*τι είναι */

- ✓ Ένα trigger είναι μια διαδικασία/συνάρτηση η οποία καλείται αυτόματα από το ΣΔΒΔ ως αντίδραση/απόκριση σε καθορισμένες αλλαγές στη βάση δεδομένων
- ✓ Συνήθως τους triggers τους ορίζει ο διαχειριστής της βάσης ή όποιος χρήστης έχει τα κατάλληλα δικαιώματα και στην εκτέλεση της διαδικασίας και στον πίνακα που εφαρμόζεται.
- ✓ active database
- ✓ Μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την υλοποίηση ορισμένων περιορισμών ακεραιότητας οι οποίοι δεν μπορούν να προσδιοριστούν με τη χρήση μηχανισμών της SQL (π.χ. foreign key on delete/update SET NULL/CASCADE/SET DEFAULT deferred)
- ✓ Είναι χρήσιμοι μηχανισμοί για την ειδοποίηση ανθρώπων ή για την αυτόματη εκκίνηση ορισμένων εργασιών (και ειδοποιήσεων) όταν πληρούνται ορισμένες συνθήκες.

SQL - Triggers 1.2

/*παράδειγμα χρήσης */

- ✓ Ως παράδειγμα, θα μπορούσαμε να σχεδιάσουμε ένα trigger ο οποίος, κάθε φορά που εισάγεται μια πλειάδα στη σχέση takes, ενημερώνει την πλειάδα στη σχέση student για τον φοιτητή που παρακολουθεί το μάθημα προσθέτοντας τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων για το μάθημα στο σύνολο των πιστωτικών μονάδων του φοιτητή.
- ✓ Ως άλλο παράδειγμα, ας υποθέσουμε ότι μια αποθήκη επιθυμεί να διατηρεί ένα ελάχιστο απόθεμα για κάθε είδος- όταν το επίπεδο αποθέματος ενός είδους πέσει κάτω από το ελάχιστο επίπεδο, μπορεί να δοθεί αυτόματα μια παραγγελία. Κάθε φορά που εξάγεται ή εισάγεται ένα τεμάχιο, ο trigger συγκρίνει το τρέχον επίπεδο αποθέματος με το ελάχιστο επίπεδο, και αν το επίπεδο είναι στο ελάχιστο ή κάτω από το ελάχιστο, δημιουργείται μια νέα παραγγελία.

Οι triggers δεν μπορούν, συνήθως, να εκτελούν ενημερώσεις εκτός της βάσης δεδομένων, και ως εκ τούτου, στο παράδειγμα αναπλήρωσης αποθεμάτων, δεν μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε ένα trigger για να τοποθετήσουμε μια παραγγελία σε εξωτερικό σύστημα, εκτός του ΣΔΒΔ. Αντ' αυτού, προσθέτουμε μια παραγγελία σε μια σχέση/πίνακα ο οποίος περιέχει παραγγελίες προς εκτέλεση. Οι ειδοποιήσεις χρειάζονται υλοποίηση σε κώδικα στη host language.

ΠΑ.ΠΕΙ. – Καθ. Γιάννης Θεοδωρίδης, Συνδιδάσκουσα: Δρ. Μαυροπόδη Ρόζα

SQL-Triggers 1.3

/*Έστω ότι κάθε φορά που θέλουμε εισάγουμε/ενημερώνουμε μια εγγραφ στον πίνακα instructor θέλουμε να ελέγξουμε ότι η τιμή στο salary είναι μικρότερη από όλες τις υπάρχουσες για το ίδιο dept_name. */

event-condition-action (ECA)

postgres π.χ.

create trigger salary_violation
before insert or update of salary, dept_name
on instructor
for each row
when (new.dept_name <> 'statistics')

action

τελικά τί θα εκτελεστεί **trigger function** execute procedure (deprecated)

execute function salary_violation();

όνομα: ενώ εκτελείται αυτόματα χρειάζεται ένα όνομα για drop και deactivate

event: τί θα πρέπει να συμβεί ώστε να εκτελεστεί

που θα λειτουργήσει. σε ποια σχέση πάντα σε κάποιο **table** ή **view**

ανά γραμμή/ ανά ερώτημα for each statement row level / statement level

Ποιες οι **συνθήκες** θα πρέπει να ελεγχθούν πριν ξεκινήσει η εκτέλεση

ΒΔ: [3] Η Γλώσσα SQL

240

- **DML statement triggers.** Συνηθέστεροι από όλους
- Είναι δυνατόν να οριστούν triggers DDL statements (event triggers) π.χ. CREATE, ALTER, DROP, SECURITY LABEL, COMMENT, GRANT or REVOKE οπότε και εφαρμόζονται σε όλη τη βάση και όχι μόνο σε πίνακες/views
- Οι triggers θα μπορούσαν επίσης να είναι χρονικά γεγονότα ή άλλα είδη εξωτερικών γεγονότων. Ένα παράδειγμα θα μπορούσε να είναι ένα χρονικό γεγονός που ορίζεται ως ένας περιοδικός χρόνος, όπως: ενεργοποίηση αυτού του κανόνα κάθε μέρα στις 5:30 π.μ. οπότε λειτουργούν ως daemons.
- ή π.χ όταν ένας χρήστης (εφαρμογή) συνδέεται στη βάση δεδομένων (δηλαδή ανοίγει μια σύνδεση) (logon triggers), το σύστημα κλείνει (shutdown), ή γίνονται ΒΔ: [3] Ηλήκαν ες στις ρυθμίσεις του συστήματος.

When	Event	Row- level	Statement- level
BEFORE	INSERT/UPDATE/ DELETE	Tables	Tables and views
	TRUNCATE	_	Tables
AFTER	INSERT/UPDATE/ DELETE	Tables	Tables and views
	TRUNCATE	_	Tables
INSTEAD OF	INSERT/UPDATE/ DELETE	Views	_
	TRUNCATE	_	<u> </u>

Με ποια σειρά γίνεται η εκτέλεση

Εάν έχουν οριστεί περισσότερα από ένα trigger για το ίδιο συμβάν στην ίδια σχέση, τα triggers θα ενεργοποιηθούν με αλφαβητική σειρά ανάλογα με το όνομα του trigger.

Στην περίπτωση των triggers BEFORE και INSTEAD OF, η πιθανώς τροποποιημένη γραμμή που επιστρέφεται από κάθε trigger γίνεται η είσοδος στο επόμενο trigger.

Εάν οποιοδήποτε trigger BEFORE ή INSTEAD OF επιστρέψει NULL, η λειτουργία εγκαταλείπεται για αυτή τη γραμμή και τα επόμενα triggers δεν πυροδοτούνται (για αυτή τη γραμμή).

BEFORE STATEMENT

BEFORE ROW INSTEAD OF ROW

AFTER ROW

AFTER STATEMENT

- Με ποια σειρά γίνεται η εκτέλεση
- □ row-level BEFORE triggers: χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο ή την τροποποίηση των δεδομένων που θα εισαχθούν ή θα ενημερωθούν. Για παράδειγμα, ένα BEFORE trigger μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την εισαγωγή της τρέχουσας ώρας σε μια στήλη timestamp ή για τον έλεγχο ότι δύο στοιχεία της γραμμής είναι συνεπή.
- □ row-level AFTER triggers: χρησιμοποιούνται για τη διάδοση των ενημερώσεων σε άλλους πίνακες ή για τη διενέργεια ελέγχων συνέπειας έναντι άλλων πινάκων.

Βλέπει την τελική τιμή της γραμμής, ενώ ένα BEFORE trigger δεν μπορεί- ενδέχεται να υπάρχουν άλλα BEFORE triggers που πυροδοτούνται μετά από αυτό.

BEFORE STATEMENT

BEFORE ROW INSTEAD OF ROW

AFTER ROW

AFTER STATEMENT

> trigger functions

- Είναι μια κανονική συνάρτηση που ακολουθεί ορισμένες συμβάσεις:
 - Μπορεί να γραφτεί σε οποιαδήποτε γλώσσα εκτός από την καθαρή SQL.
 - Δεν πρέπει να έχει παραμέτρους π.χ. salary_violation (a integer, b text)
 - Η τιμή επιστροφής της είναι του τύπου trigger (στην πραγματικότητα είναι ψευδότυπος).
- Η συνάρτηση trigger εκτελείται στην ίδια συναλλαγή με την κύρια λειτουργία. Συνεπώς, εάν μια συνάρτηση ενεργοποίησης καταλήξει σε σφάλμα, διακόπτεται ολόκληρη η συναλλαγή.
- Μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε διάφορά triggers
- Πρέπει να είναι ορισμένη πριν τη δημιουργία του trigger που τη χρησιμοποιεί

```
/*Έστω ότι κάθε φορά που θέλουμε εισάγουμε/ενημερώνουμε μια εγγραφή στον πίνακα instructor
θέλουμε να ελέγξουμε ότι η τιμή στο salary είναι μικρότερη από όλες τις υπάρχουσες για το ίδιο
dept name. */
create or replace function salary_violation ()
returns trigger
as $$
declare max_salary integer := (select max(salary) from instructor where dept_name =
new.dept name);
begin
if new.salary>max_salary then
          begin
                    raise notice '% is bigger then everyone else in %!', new.salary, new.dept_name
                              using hint = 'Give him/her less money';
                    return null;
          end;
else raise notice '% is NOT bigger then everyone else in %!', new.salary, new.dept_name;
end if;
return new;
                                                myunipi=# insert into instructor values ('rosal', 'Rosa Mavropodi', 'Comp. Sci.', '93000'); NOTICE: 93000.00 is bigger then everyone else in Comp. Sci.!
end;
                                                HINT: Give him/her less money
$$ language plpgsql
```

ΒΔ: [3] Η Γλώσσα SQL

postgres

π.χ.

> trigger διαφορετικοί τύποι, τι επιστρέφουν ανάλογα τον trigger

- Before E* statement-level: Η τιμή επιστροφής της συνάρτησης αγνοείται, μπορεί απλώς να επιστρέψει NULL. Εάν υπάρχει σφάλμα, η λειτουργία ακυρώνεται, προβάλλοντας το αντίστοιχο error.
- Before E* row-level και instead of row:
 - ο return null: ακυρώνει την επεξεργασία της τρέχουσας γραμμής.
 - ο return new για insert/update και return old για delete: επιτυχής εκτέλεση του κώδικα.
- after E* row-level: Η επιστρεφόμενη τιμή αγνοείται (επειδή η λειτουργία έχει ήδη ολοκληρωθεί)
- after E* statement-level: Η επιστρεφόμενη τιμή αγνοείται (επειδή η λειτουργία έχει ήδη ολοκληρωθεί)
- * το E(vent) μπορεί να είναι insert/update/delete

postgres $\pi.\chi$.

γνωρίζει πολλά για τον εαυτό του

```
CREATE TRIGGER sensor trig
            CREATE OR REPLACE FUNCTION trig demo()
                                                                         BEFORE INSERT ON instructor
            RETURNS trigger AS
                                                                         FOR EACH ROW
            $$
                                                                         EXECUTE PROCEDURE trig demo();
            BEGIN
             RAISE NOTICE 'TG_NAME: %', TG_NAME;
postgres
             RAISE NOTICE 'TG RELNAME: %', TG RELNAME;
             RAISE NOTICE 'TG TABLE SCHEMA: %', TG TABLE SCHEMA;
             RAISE NOTICE 'TG TABLE NAME: %', TG TABLE NAME;
             RAISE NOTICE 'TG WHEN: %', TG WHEN;
                                                           myunipi=# insert into instructor values ('rosa1', 'Rosa Mavropodi', 'Comp. Sci.', '90000');
                                                            NOTICE: 90000.00 is NOT bigger then everyone else in Comp. Sci.!
             RAISE NOTICE 'TG LEVEL: %', TG LEVEL;
                                                            NOTICE: TG_NAME: sensor_trig
             RAISE NOTICE 'TG OP: %', TG OP;
                                                            NOTICE: TG_RELNAME: instructor
             RAISE NOTICE 'TG NARGS: %', TG NARGS;
                                                            NOTICE: TG_TABLE_SCHEMA: public
            -- RAISE NOTICE 'TG_ARGV: %', TG_NAME;
                                                            NOTICE: TG_TABLE_NAME: instructor
                                                            NOTICE: TG WHEN: BEFORE
            RETURN NEW;
                                                            NOTICE: TG LEVEL: ROW
            END;
                                                            NOTICE: TG_OP: INSERT
            $$ LANGUAGE 'plpgsql';
                                                            NOTICE: TG_NARGS: 0
```

ΒΔ: [3] Η Γλώσσα SQL

π.χ.

postgres

π.χ.


```
> transition table και for each statement
CREATE OR REPLACE FUNCTION transition_trigger()
RETURNS TRIGGER AS $$
DECLARE
v_record record;
BEGIN
 IF (TG_OP = 'INSERT') THEN
     RAISE NOTICE 'new data: ';
     FOR v_record IN SELECT * FROM new_table
     LOOP
       RAISE NOTICE '%', v_record;
     END LOOP;
 ELSE
     RAISE NOTICE 'old data: ';
     FOR v_record IN SELECT * FROM old_table
     LOOP
       RAISE NOTICE '%', v_record;
     END LOOP;
```

CREATE TRIGGER transition_test_trigger_ins
AFTER INSERT ON instructor
REFERENCING NEW TABLE AS new_table
FOR EACH STATEMENT EXECUTE function
transition_trigger();

CREATE TRIGGER transition_test_trigger_del
AFTER DELETE ON instructor
REFERENCING OLD TABLE AS old_table
FOR EACH STATEMENT EXECUTE PROCEDURE
transition_trigger();

END IF; RETURN NULL; -- result is ignored since this is an AFTER trigger

BΔ: [3] Η Γλώσσα SQL FND: \$\$ LANGUAGE pingsal:

> transition table δεν χρησιμοποιούνται με before triggers, μόνον με after

```
CREATE TRIGGER transition_test_trigger_ins
AFTER INSERT ON instructor
REFERENCING NEW TABLE AS new_table
FOR EACH STATEMENT EXECUTE function
transition_trigger();
```

postgres π.χ.

```
myunipi=# insert into instructor values ('rosal', 'Rosa Mavropodi', 'Comp. Sci.', '93000');
NOTICE: new data:
NOTICE: (rosal, "Rosa Mavropodi", "Comp. Sci.", 93000.00)
INSERT 0 1
```

CREATE TRIGGER transition_test_trigger_del
AFTER DELETE ON instructor
REFERENCING OLD TABLE AS old_table
FOR EACH STATEMENT EXECUTE PROCEDURE
transition_trigger();

```
myunipi=# delete from instructor where id='rosal';
NOTICE: old data:
NOTICE: (rosa1,"Rosa Mavropodi","Comp. Sci.",93000.00)
DELETE 1
```


BEFORE STATEMENT Έλεγχοι εφαρμογής της λειτουργίας insert/update/delete

BEFORE ROW ----- Έλεγχοι ορθότητας, τροποποιήσεις γραμμών

INSTEAD OF ROW ----- μετάδοση της αλλαγή στους πίνακες για τις όψεις/views

AFTER ROW συμπεριλαμβανομένων των ελέγχων σε επίπεδο πίνακα,

καταγραφή λειτουργιών για σκοπούς ελέγχου (logging, statistics),

cascade ενημερώσεις πινάκων

operation execution

Drop alter


```
DROP TRIGGER [ IF EXISTS ] name ON table_name [ CASCADE | RESTRICT ]
```

drop trigger transition_test_trigger_ins on instructor;

postgres π.χ.

ALTER TABLE table_name

DISABLE|ENABLE TRIGGER trigger_name | ALL

alter table instructor
disable trigger transition_test_trigger_ins;

alter table instructor
enable trigger all;

- > triggers συνηθέστερες εφαρμογές τους
- ✓ Καταγραφή logging και εξαγωγή στατιστικών στοιχείων
- ✓ Ειδοποιήσεις σε συνεργασία με τη host γλώσσα προγραμματισμού
- ✓ Ενσωμάτωση της λογικής (business) της εφαρμογής στη βάση
- ✓ Επιβολή σύνθετων εξουσιοδοτήσεων ασφαλείας
- ✓ Αυτόματη δημιουργία και καταγραφή δεδομένων. Συνδυασμός τιμών από διάφορες στήλες και αόρατη αποθήκευσή τους.
- **√**
- ✓ Εφαρμογή πολύπλοκων περιορισμών ξένων κλειδιών οι οποίοι δεν μπορούν να ικανοποιηθούν από τους έτοιμους μηχανισμούς της SQL
- ✓ Replication της βάσης, αν και αυτό τείνει να εγκαταλειφθεί

> triggers λόγοι αποφυγής

- ✓ Έχουν την τάση να κρύβουν τη λογική της εφαρμογής καθιστώντας τη συντήρησή της εξαιρετικά περίπλοκη. Είναι προτιμότερο να εκτελέσουμε ένα on delete cascade παρά να χρησιμοποιηθεί trigger για αυτό το σκοπό. Είναι δόκιμη η διατήρηση καλής έγγραφης τεκμηρίωσης (manual)
- ✓ Πιθανότητα ατέρμονης επανάληψης.
- ✓ Η αλυσιδωτή/σειριακή εκτέλεση πολλών triggers για ένα γεγονός
- ✓ Κίνδυνος παραβίασης περιορισμών ακεραιότητας. (Ένας περιορισμός εμποδίζει τα δεδομένα να γίνουν ασυνέπεια από οποιοδήποτε είδος δήλωσης, ενώ μέσω triggers μόνο insert/delete/update)

Οι triggers πρέπει να είναι λίγοι σε αριθμό και να περιέχουν λίγες γραμμές

ΒΔ: [3] Η Γλώσσα SOL Ο Κώδικα.


```
oracle
π.χ.
```

```
CREATE TRIGGER reorder
AFTER UPDATE OF parts on hand ON inventory
FOR EACH ROW
WHEN(new.parts_on_hand < new.reorder_point)
DECLARE
 x NUMBER;
                               /*Trigger και trigger function σε μια δήλωση*/
BFGIN
 SELECT COUNT(*) INTO x
   FROM pending_orders
   WHERE part_no = :new.part_no;
 IF x = 0 THEN
   INSERT INTO pending orders
    VALUES (:new.part_no, :new.reorder_quantity,
        sysdate);
 END IF;
END;
```